

Райко избѣга отъ майка си, скри се задъ кжщата и до късна вечерь гледа чистото и свѣтло пролѣтно небе.

На деветия день отъ смъртъта на Стипцата изъ градчето се занесе най-радостна вѣсть:

— Дѣдо Манолѣ Стипцата оставилъ цѣлия си имотъ на беднитѣ!

Улицитѣ се изпълниха съ хора и всички спрѣха предъ кжщата на стария свещеникъ. Отецъ Василъ излѣзе на двора, благослови насъбралитѣ се и съ радостенъ гласъ имъ заговори:

— Богъ да прости добрия и щедъръ Манолѣ! Истина е — той остави имота и паритѣ си на нашитѣ бедни. Вече нѣма да има бездоменъ човѣкъ въ нашия градъ. За всѣки е оставилъ мѣсто и пари за кжща и по малко ниви. Много, много сълзи ще избърше щедрата ржка на Манолѣ. Той бѣше човѣкъ съ сѣрдце. Оставилъ е пари, съ които да се изучатъ петъ послушни и трудолюбиви момчета. Неговото желание е, едното момче да бѣде Райко — синътъ на Димитъръ каруцаря...

Мнозина не изслушаха докрай свещеника, а се насочиха къмъ гробищата. Повече отъ сто души колѣничиха предъ гроба на дѣдо Манола и цѣлунаха дървения му кръстъ.

Вечерята въ бедната кжща на каруцаря Димитъръ бѣше тихо и спокойно. Децата седѣха край огнището до стената и чакаха бащата да вечерятъ. Той се завърна по тъмно. Всички му станаха на крака да го посрещнатъ. Той пристѣпи къмъ най-голѣмия си синъ Райко и сложи ржка върху главата му.

— Синко, отъ днесъ нататъкъ добре си отваряй очитѣ да не отидатъ на вѣтъра паритѣ на дѣдо Манолѣ!

— Боже, истина било! — зарадва се майката и се прекръсти.

— Бѣхъ при дѣдо попъ и той ми прочете завещанието. Нашъ Райко ще стане ученъ човѣкъ.

— А пъкъ азъ все си мислѣхъ, че е стипца:

— Стипца ли? Свѣтътъ има нужда отъ такива скжперници. Ние хората сме глупави и най-вече завистливи. Но хубавъ урокъ ни даде стариятъ Манолѣ. Богъ да го прости и вѣчна му паметъ!

Сложиха софрата и седнаха да вечерятъ. Най-малкиятъ отъ тритѣ сина на каруцаря, осемгодишниятъ Иванъ, се обърна къмъ майка си:

— Мамо, единъ день и азъ ще стана като дѣдо Манолѣ!

— Човѣкъ съ сѣрдце бѣ дѣдо Манолѣ. За да станешъ като него, трѣбва да работишъ и да пестишъ!

И тя се наведе къмъ него и го цѣлуна по челото.

Тая вечеръ всички ядоха много сладко.

КОНСТАНТИНЪ Н. ПЕТКАНОВЪ